

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor. Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.		Felelős szerkesztő: BITTERMANN SÁNDOR.	Kiadótulajdonos: BITTERMANN NÁNDOR.	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
--	--	--	---	---

A zombori közúti villamosvasut.

(Befejező közlemény.)

Zombor, augusztus 19.

Általánosan ismert tény, hogy a villamos világítás jól jövedelmező vállalkozás. Sokkal kisebb városokban, mint Zombor, a villamos világítási vállalatok kitűnően prosperálnak: Zenta, Magyarkanizsa. Apatin községben is most van folyamatban a villamos világítás létesítése — magán vállalkozás alapján. Ujvidéken is most van épülőben a villamos világítás egybekötve a közúti villamos vasutal, ugyancsak magánvállalkozás alapján. Ujvidéken már évtizedek óta van gázvilágítás. Mégis akadt pályázó bőven a villamos világításra, noha a város kikötötte azt, hogy a villamos világításra csak úgy ad engedélyt, ha legalább 6 kilométernyi közúti villamos vasutat is épít és tart územbben a vállalkozó. A terepviszonyok pedig Ujvidéken olyanok, hogy a létesítendő villamos vasutnak csak egy vonala lesz élénk, az, amely a vasuti állomást a gőzhajó állomással, majdnem egyenes vonalban köti össze. Ez a vonal nem több, mint körülbelül három kilométer. De legalább 6 kilométernyi vonalat kellett létesíteni. Megépítenek tehát még egy vonalat, amely az említett fővonalat középrészén tompaszög alatt keresztezi, jóllehet előre látható, hogy ezen a vonalon a kocsik üresen fognak végig futkosni. Szakértők állítása szerint a vállalkozó hosszú ideig rá fog fizetni a vasutra. Ha tehát mégis létesíti, a villamos világítás jövedelmezőségére alapítja egész vállalkozását.

A Zomborban létesítendő közúti villamos vasut engedélyesének is valószínűleg nagy érdeke, hogy olcsó áramot nyerjen a vasut üzeméhez. A vasut kezdetben aligha fog valami jövedelmet hajtani. Minél kevesebb tőkét fektet bele e vállalkozásba, annál kevesebbet kockáztat és annál valószínűbb, hogy a befektetett tőke nem fog egészen gyümölcsözős nélkül heverni már kezdettől fogva sem.

Az áramszolgáltatásra vonatkozó szerződési tervezet 14 fejezetben és több száz pontban írja körül azon jogokat és kötelezettségeket, melyek ezen ügyletből kifolyólag a szerződő felekre hárulnak. Még sem kíséreljük, hogy olvasóinkat e szerződés labirintusába bevezessük. Felesleges munkát is vé-

geznénk, mert azokon az, aki nem szakember a villamosság terén, úgy sem igazodik el. Csak a város közönsége érdekeire nézve legfontosabb pontok ismertetésére és megbirálására fogunk kiterjeszkedni.

A szerződés kötelezné a várost arra, hogy telepének a vasut áramszükségletének ellátására szolgáló egyenáramot termelő részét 150 kilowatt teljesítőképességre berendezze és ezen fölül 150 kilowattnak megfelelő tartalék termelőképességre emelje, továbbá hogy e berendezéshez megfelelő nagyságú accumulator telepet állítson fel.

Ha az engedélyes vállalkozó az áramátalakító telepnek nagyobb teljesítőképességre való kibővítését kívánja, a város tartozik ezt a kibővítést a saját költségén eszközölni. Ezen kibővítés fentartási költségeihez az engedélyes vállalkozó a város által befektetett költségeknek egy százalékával járul hozzá évenként és minden 100 Ampére áramtöbblet fejében évi 50,000 kilowattóra többlet fogyasztást köteles a vállalkozó garantálni. A kívánt kibővítést tartozik a város az engedélyes vállalkozó kívánságának bejelentésétől számított nyolc hónapon belül létesíteni és üzembe helyezni.

A jelenleg szükséges átalakítási és berendezési műveletek az engedélyes vállalkozó szerint 70.000 korona újabb tőkebefektetést igényelnek, melyet ő addig is, amíg az újabb meghosszabbított 6 évi üzembérleti szerződés lejár, hatos kamat ellenében előlegezni hajlandó és a Phoebusszal fennálló bérleti szerződés lejártával, a befektetett tőkét az áramfogyasztási bérösszegekből fogja levonni.

Az engedélyes vállalkozó biztosít a városnak 200.000 kilowattóra évenkénti minimális fogyasztást. A biztosított áramfogyasztás minden kilowattórájáért a társaság tíz fillér egységárát, vagyis évenként minimálisan 20.000 koronát fizet a városnak. Ha a fogyasztás 200.000 kilowattóránál nagyobb volna, akkor 50.000 kilowattórátöbbletig, kilowattóránként 9 fillért, további 50.000 kilowattóránként 8 fillért, ezen felüli többlet kilowattórákért 7 fillért fizet. A szén árának változásával az árakra nézve a vasuti vállalkozó és a város között újabb megállapodásnak kell létrejönnie.

Megszűnik ennek az áramszolgáltatási szerződésnek a hatálya:

a) ha a vállalat csődbe jut,

b) ha a város a villamos vasutat az engedélyidő lejáta előtt megváltja,

c) ha a vasuti vállalat a terület használati szerződésben nyert jogával élve villamos hajtóerő és berendezés helyett más hajtóerőt vagy más berendezést kívánna alkalmazni, mely esetben azonban 100.000 koronát tartozik a városnak fizetni.

Ezek volnának röviden összefoglalva az áramszolgáltatásra vonatkozó szerződési tervezetnek a városra nézve legvitalisabb pontjai.

A városnak tényleg érdeke volna, hogy villamos műveit minél jövedelmezőbbé tegye. Nagy vonásokban bőven kifejtettük már azt, hogy mennyire lehetetlen dolog egy városra, mint erkölcsi testületre nézve az ipari és kereskedelmi nagy vállalkozás. Most még csak reá akarunk mutatni azon óriási nehézségekre, melyek a felsorolt legvitalisabb szerződési pontokból kifolyólag a városra nézve lépten-nyomon felmerülhetnek és fel fognak merülni.

A városi villamos műveket még 1915-ig a Phoebus villamossági részvénytársaság bírja bérben. A város tehát áramszolgáltatási szerződést csak attól az időtől fogva adhat, amikor a Phoebussal kötött üzemszerződési bérlete lejárt. Ámde tudja-e már most a város, hogy ezen üzembérleti szerződés lejártával saját kezelésébe veszi-e a villamos műveket, avagy nem fogja-e újra bérbe adni? A város ezen alternatívára ma még semmiképpen nem tud határozott feleletet adni. De nem is lehet. Mit tudjuk ma, hogy milyen áramlatok és tendenciák fognak hat év múlva a városban uralkodni? Milyen tapasztalatokat fog e vállalatával hat év alatt szerezni? Hogyan tudhatnók azt ma, hogy miképp jövedelmez többlet a városi villamos közmű: saját, házilag kezelt üzemében, avagy bérbe adva? Az 1915-re kötendő áramszolgáltatási szerződésben tehát okvetlenül providálni kellene arra az esetre, ha a város villamos közműveit újból bérbe adni óhajtaná. E provideálásban természetesen a villamosvasuti vállalatot is biztosítani kell arról, hogy az új bérlet a város által vele szemben vállalt kötelezettségeket vállalja s a szerződést a bérleti szerződés tartamára magára nézve kötelezőnek elismeri.

Világos tehát, hogy a város már most megköti a kezét 1915-re a villamos közművek bérbeadása tekintetében is. Kötelezettséget vállal, amely talán igen

nagyon meg fogja nehezíteni a bérbeadást. Hiszen nem tudhatjuk előre, hogy miképpen alakulnak a viszonyok 1915-ig.

Ámde beállhat egy harmadik eset is. Megtörténhetik, hogy a város e hat év alatt vagy később valamikor villamos közműveit és a közvilágítás ügyét magánvállalkozás tárgyává óhajtja tenni és felmerülhet a célszerű szükségése annak, hogy a villamos közműveket eladja.

Nem célszerűbb-e tehát, ha a város nem köti le a kezét az áramszolgáltatási szerződéssel, különösen, ha figyelembe vesszük azt, hogy a város még maga sincs tisztában villamos közműveink jövőjét illetőleg? E közmű megvan. Megszűnni nem fog, az is bizonyos. De hogy a város még nem határozott véglegesen e vállalatának mikénti kezelésére nézve, azt is kifejtettük. Sok kísérletezés és próbálgatás tárgyát fogja még képezni e városi vállalat, amíg a megállapodott véglegesség nyugvópontjára fog jutni. Ilyen körülmények között nagy terhekkel, újabb és újabb befektetésekkel járó, hosszú időre szóló szerződéses kötelezettségeket vállalnia nem lehet, nem szabad.

A városi tanács is érezhette ez állapotok visszasságát, amidőn a folyó évi július 30-iki közgyűlésnek azt a javaslatot tette, hogy egyelőre ne kösse meg az áramszolgáltatási szerződést az engedélyes vállalkozóval, mert a város csak akkor veheti érdemleges tárgyalás alá az áramszolgáltatásnak 1915. év utáni időtől fogva érvénybe lépő szerződést, ha az engedélyes vállalkozó villamos telepünk jelenlegi üzembérlőjével a bérlet tartamára kötött jogérvényes áramszolgáltatási szerződést bemutatja s egyben *ha az üzembérlőség már kötelező nyilatkozatot adott arra nézve, hogy minden külön kikötés és a várossal szemben támasztható minden újabb igény nélkül beleegyezik abba, hogy a villamos telep a vasut üzemének megfelelően átalakítások és kibővítések és hogy ezt az új berendezést is tisztán az érvényben álló üzembérlői bérszerződés alapján kezelje.*

Ime már az első lépésnél az első és nagy bökkenő arra nézve, hogy a város az áramszolgáltatási szerződést megköthesse. A város hiába is adna szerződést 1915-re, amidőn nincsen módjában a bérlőt arra kötelezni, hogy addig szolgáltatassa ő az áramot. De nemcsak ez nem áll módjában a városnak, hanem aggodalmi is vannak az iránt, hogy az üzembérlő újabb igényeket fog támasztani amidőn szerződésben vállalt kötelezettségénél fogva a telepen a szükséges átalakítások és kibővítések lesznek eszközözendők, amint hogy egy bérlő mindenkor támaszthat újabb igényeket, ha a bérbeadó a bérleti objektumban a szerződésbe nem foglalt változásokat óhajt tenni. És hogy ilyen újabb igényekkel szemben a város biztosítva nincsen, arra bizonyára vannak már tapasztalatai.

Az üzembérlő tényleg nem mentes újabb igényektől. Ugy vagyunk értesülve, hogy az áramot kilowattóránként 10 fillérért adni nem hajlandó. Az üzembérlői szerződésben megállapított 30 filléren alul csak azon feltétel alatt

hajlandó a vasutnak az áramot szolgáltatni, ha a város lemond azon haszonrészesedéstől, mely a vasutnak szolgáltatandó áramból fog mutatkozni. Ime az üzembérlő részéről támasztott újabb igény, mely a vasut létrejöttét, legalább arra az időre, amíg a bérleti szerződés tart, esetleg meg is hiúsíthatja. Hogy ezenfelül még milyen igényeket fog az üzembérlő támasztani, azt most még nem tudhatjuk. A villamos bizottság, mely a július 30-iki közgyűlésen azt a megbízatást kapta, hogy az áramszolgáltatás és általában a vasuttal kapcsolatos dolgokban az üzembérlővel közvetlen érintkezésbe lépjen, fog ezekről a közgyűlésnek beszámolni. De bármilyen újabb igényeket támaszt, ehhez való jogát tagadni nem lehet és a vasut létesítésének ügye hat évig a bérlő jóindulatának van kiszolgáltatva, ha csak át nem térünk arra a sokkal helyesebb álláspontra, illetőleg megoldási módra, hogy a létesítendő villamos vasut lássa el magát külön, villamos hajtóerőt szolgáltató berendezéssel.

Az áramszolgáltatásra vonatkozó szerződési tervezet értelmében a város kötelezettné arra, hogy állítólag körülbelül 70.000 korona újabb tőkebefektetést igényel újabb berendezéseket és átalakításokat eszközöljön villamos művein. Hogy tényleg mennyibe kerülnének ezek az átalakítások, azt most még pontosan senki sem tudja. Az engedélyes vállalkozó is csak hozzávetőlegesen 70.000 koronára becsüli őket. A magunk részéről azonban elhibázott dolognak tartanánk bármiféle újabb befektetést a város ezen bizonytalan sorsu, végleges megállapodottság nélkül levő vállalatába.

Ezzel az újabb befektetéssel még korántsem érték végét az újabb és újabb, az üzem folyamán szünet nélkül felmerülő és szükségesnek bizonyuló újítások és befektetések. De a technikai tudomány haladásával természetesen is elkövetkeznek majd oly kivánalmak és követelmények, melyek valamely célszerűségi szempontból mindig újabb és újabb átalakításokat és berendezkedéseket fognak szükségessé tenni. Az engedélyes vállalkozónak is jogában fog állni, hogy a telepek nagyobb teljesítőképességre való kibővítését követelje. Világos tehát, hogy az újabb és újabb befektetéseknek határát előre megállapítani és megszabni nem lehet. A város olyan vállalkozásnak megy elébe, mely semmiképen ki nem számítható kötelezettségeket ró reá.

Az engedélyes vállalkozó a város által szolgáltatandó áramért kilowattóránként 10 fillér egységárat ajánl, amely egységár az áramfogyasztás növekedésével 9—8 és 7 fillérre volna leszállítandó. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megítélhessük, vajjon a felajánlott egységárat megfelelők-e? A város főmérnöke, sőt mint értesültünk, a villamos közművek jelenlegi üzembérlője is, ez egységárat alacsonyának tartja. De e tekintetben is minden számítás illuzóriussá tesz azon ismételtén kifejtett körülmény, hogy a város villamos művei nem bírnak a

megállapodott véglegesség nélkülözhetetlen jellegével, valamint az, hogy előre meg nem szabhatók azon újabb és újabb befektetések költségei, melyek a vasut üzeméhez kezdetben és a később szerzendő tapasztalatok nyomán szükségessé válnak. Több évtizedre terjedő kötelezettséget tehát vállalni józan előrelátással e részben sem lehet.

De halomra dönt minden józan előrelátásra vonatkozó törekvést az a két körülmény, mely az áramszolgáltatási szerződés megszüntetésének lehetőségét foglalja magában. Megszűnik a szerződés csőd esetén, valamint akkor, ha a vállalkozó villamos hajtó erő helyett másféle hajtó erőt óhajt alkalmazni. A csödről nem is szólnunk. Pedig ez is egy lehetőség, mellyel okvetlenül számolni kell. De a másodsorban említett lehetőséget annál kevésbé szabad figyelmen kívül hagyni. A technikai tudomány fejlődésével a közuti vasutak hajtó erejére nézve nem várt átalakítások, gazdaságosabb eszközök feltalálása nagyon is lehetséges. Engedélyes vállalkozó is helyes előrelátással számításba veszi ezen lehetőségét és habár 100.000 korona kártérítést biztosít a városnak, nem mulasztja el annak kikötését, hogy a közuti vasut a megfelelő előfeltételek mellett más hajtóerőre is berendezkedhessék.

Az elmondottak figyelembevételével a városra nézve az áramszolgáltatás temérdek nehézséggel és kockázattal jár. A városi villamos közműveket a közvilágítás céljára létesítették. Szakszerű és helyes kereskedelmi érzékkel és tudással vezetve, a közvilágításból e vállalat igen jól prosperálhat. Felesleges tehát újabb és kiszámíthatatlan kockázattal járó vállalkozásba belevinni ezen amugy is nem nagy szerencsével megalkotott városi vállalatot. Sőt a városnak épp úgy, mint a közönségnek első rendű érdeke, hogy szabaduljunk e városi vállalkozástól s hogy az minél előbb közvilágítás engedélyezése kapcsán magánvállalkozásba menjen át, hogy a két világitó vállalat egészséges konkurrenciája nyomán a város és a fogyasztó közönség minél jobb és minél olcsóbb világitáshoz jusson.

Ha pedig a közuti vasut nem jöhetne létre a nélkül, hogy az áramot a város szolgáltatassa, akkor inkább ne is létesüljön. A város nincs abban a helyzetben, hogy áldozatokkal, sőt mondhatjuk: előre ki sem számítható áldozatokkal a közuti vasut létrejöttét előmozdítsa.

Bármennyire lelkes hivei vagyunk a közuti vasut létrejöttének, bármennyire előnyére valónak látjuk ezen intézményt a város minden irányu kulturális fejlődésének, annyira sürgősnek nem tartjuk az ügyet, hogy érdekében a város évtizedekre kiterjedő, előre ki nem számítható kötelezettségeket, terheket és áldozatokat vegyen magára. Ettől annál is inkább óvnók a várost, mert meg vagyunk győződve róla, hogy a város által nyújtandó áramszolgáltatás nélkül is létrejöhet a zombori közuti villamos vasut.

H I R E K.

Női ipariskola tanfolyamának tájékoztatója.

— Saját tudósítónktól. —

A háziipar egylet által fentartott női ipariskola 1909—1910. évi tanfolyama szeptember 9-én kezdődik.

Az érdeklődők meggyőződhetnek az iskolaév végén rendezett kis kiállítás eredményéből, hogy az intézet minden rendelkezésre álló eszközzel törekszik arra, hogy kitűzött célját elérje. Ez a cél pedig az, hogy növendékeinek oly *gyakorlati kiképzést* adjon, amely képessé tegye őket arra, hogy az intézeiben szerzett ismereteket és ügyességet úgy önmaguk, mint családjuk javára hasznosan értékesítsék, esetleg azok alapján önálló kenyérkereseti pályán boldogulásukat megtalálják.

A Bács megyei Női pariskolának három szakosztálya van: *a fehérvarró, a felsőruhavarró, végül a fehér-, színes- és műhímző osztály*

A tanítás a fehérművarró szakosztályban egy, a hímző és ruhavarró osztályban két évig tart.

Bármely szaktanfolyamot végző növendék heti egy, a tanítónő által meghatározott napon, *tetszése szerint díszmunkát tanulhat.*

A tanév szeptember hó 9-én kezdődik s a következő év június utolján végződik.

A felvételre először jelentkező tanulók tartoznak keresztlevelet bemutatni, mert az intézet tanfolyamaira csak oly leányok vétetnek fel, kik 12. életévüket betöltötték s legalább az elemi népiskola hat osztályát vagy a polgári iskola második osztályát sikerrel elvégezték.

A beiratás díja évenként 4 korona, a tanításért a tanulók fél évenként 25 korona tandíjat fizetnek, amely havi 5 koronás részletekben is fizethető.

Beiratkozni szeptember hó 1—4. napjain lehet, délelőtt 8—12 óráig az intézet helyiségében (Zrinyi-utca, Koczik-féle ház.)

A női ipariskola részletes tájékoztatóját levélbeli megkeresésre, bárkinek szívesen megküldi Zomborból *Lackner Emilia* a női ipariskola tanítónője.

Kinevezés. A dévai pénzügyigazgatóság Hirszer Gyula hódsági díjtalan adóhivatali gyakornokot a hátszegi adóhivatalhoz ideiglenes minőségben segéddíjas gyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter Móder Dezső varjasi selyemtenyésztési felügyelőt palánkai raktárfelügyelővé nevezte ki.

Athelyezés. A honvédelmi miniszter arkosi Mihály Károly m. kir. csendőrfőhadnagy, brassói szakasparancsnokot hasonló minőségben Zomborba helyezte át.

Athelyezés. A honvédelmi miniszter Csizsár Gyula m. kir. csendőrszázadost, zalaegerszegi szárnyparancsnokot hasonló minőségben Ujvidékre helyezte át.

Megbízatus. A honvédelmi miniszter a Zalaegerszegre áthelyezett Proch József m. kir. csendőrszárnyparancsnok helyettesítésével Szentmihályit bízta meg.

Ref. istentisztelet. F. hó 22-én vasárnap délelőtt 10¹/₂ órakor a helybeli ág. ev. imaházban *református istentisztelet*, ennek végeztével *egyházi közgyűlés* tartatik, melynek tárgyai tanítói díjlevélmódosítás és gondnokválasztás lesznek. Zombor, 1909. augusztus hó 12. Arany Gusztáv, ref. lelkész. Kozma László, főgondnok.

Szent István ünnepe a karmelitáknál. Szent István király ünnepén, mint bucsunapján, a zombori karmelita templomban a következő az isteni tisztelet sorrendje: Reggel hat órakor szentséges mise. Fél kilenckor német szent beszéd; negyed tízkor fogják Hász Brocard és Hengen Angelus ünnepélyes fogadalmaikat letenni. Az alkalmi beszédet Hász István győri nagyszemináriumi prefektus tartja. A fogadalmi szertartások után ünnepélyes nagymise lesz, amelyen előadásra kerülnek a következő egyházi énekek: Kyrie — Hallertól; Glória, Credo, Grubertól; Sanctus: Boegnertól; Benedictus és Agnus Dei P. Raimundtól; Gradualera: Pie pellicane Jesu P. Stoeklintől; Offertoriumra: O gloriosa Virginum Leitmanntól; 11 órakor kismise. Déután öt órakor bunyevác szent beszéd, utána ünnepélyes litánia, mely alatt előadnak egy négyszólamu litánia P. Raimundtól és Salve Regina 4 szólamra Brauntól.

A t. szülők figyelmébe. Közeledvén az iskolai év kezdete, tisztelettel figyelmeztetem azon szülőket, kiknek a népiskola I. osztályába beírandó gyermekeik vannak, hogy ezek a fennálló rendeletek értelmében csak azon esetben vétetnek fel, ha 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt a plébános-igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. — Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már holnaptól kezdve naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, csak maguknak okoznak kínos kelemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnának csak céduláikhoz. Ismételt hangsúlyozom azért, hogy a születési tanúsítványokat az állami anyakönyvi hivaltól mielőbb vegyék ki és láttatás végett nálam mutassák be. — Zombor, 1909. évi augusztus 20. Fejér Gyula apátplébános, igazgató.

Közgyűlés. A zomborvidéki rabsegélyező egyesület augusztus hó 22-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart a zombori kir. törvényszék polgári tanácstermében (Vármegyeház I. emelet), melyre az egylet alapító- és rendes tagjai ezennel meghívattak. Az elnökség.

Értesítés. A zombori ref. egyház elemi iskoláját f. évi szeptember hó elején a Deák Ferenc-körut 4. sz. a. házban bérelt ideiglenes, de modern felszerelésű iskolateremben megnyitja. A beiratkozás szeptember hó 1-től 4-ig, mindenkor délelőtt 9 órától 12 óráig történik az iskolateremben Mohácsy Béla tanítónál. Református gyermekek 1 kor. beiratási díjat fizetnek csupán, míg más vallásuak ezenkívül évi 10 kor. tandíjat is.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában hirt adtunk arról, hogy a Palánka megjelenő Palánka című ujság megszűnt. Mint most bennünket értesítene, a hír tévedésen alapul, mert a lap nem szűnt meg, hanem csupán a volt szerkesztő, dr. Szőke József a szerkesztéstől visszalépett. A lap fennakadás nélkül tovább is meg fog jelenni és a szerkesztésért a felelősséget Blázek József kiadó vállalta el.

Iskolai értesítés. Mivel a zombori ág. hitv. evang. elemi iskola államosítása iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszterium megkerestett s az ennek hírére a t. szülők között felkeltett érdeklődés következtében hihetőleg tulsufoltsággal is kell számolnunk, értesitem a tisztelt szülőket és pedig vallás-különbőség nélkül, hogy beiratkozási előjegyzések már most naponként délelőtt 11 órától 12-ig az evangélikus paplakon elfogadtatnak. A tanulók, legyenek bár más vallásuak is, tandíjat nem fizetnek. A beiratási díj 1 korona. Tudomására adom továbbá az igen tisztelt szülőknél, hogy az ág. h. evangélikus elemi iskolába beírt tankötelesek az iskola államosítása esetén állami elemi iskolai tanulókká lesznek. Zombor, 1909. augusztus hó 18-án. Lombos Alfréd, iskolaszéki elnök.

Halálozás. Mujits Istvánné szül. Agárdy Mária folyó hó 18-án Zomborban meghalt. Temetése ma pénteken délután 5 órakor lesz.

Lópatkolási tanfolyam záróvizsgálója. A földmivelésügyi miniszter által Zomborban tartott első lópatkolási tanfolyam záróvizsgálója Fernbach Károly főispán elnöklésével folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor a vármegyeház nagytermében fog megtartatni. Ugyanitt lesz kiállítva a tanfolyam hallgatói által készített több mint 200 darabból álló minta patkógyűjtemény. A vizsga nyilvános, melyen a lótenyésztő gazdaközönség és az ügy iránt érdeklődők is ezennel meghívottak. Külön meghívók nem bocsátatnak ki.

Gazdasági szakelőadás Bezdánban. A földmivelésügyi miniszter a bezdáni szigetét ármentesítő társulat előterjesztésére leküldötte szakközéget Füredy Lajost a kendertermesztés országos fellendítésére kirendelt szaktanárt, aki vasárnap délután a község háza udvarán mintegy 300-at meghaladó gazdaközönség előtt előadását a kendertermesztésről megtartotta. A cél az volt, hogy Bezdán gazdáinak figyelmét felhívják arra az őstalajra, amit az ármentesítés és belvizlecsapolás folytán a kettős öblözetben az ármentesítő társulat mintegy 800—1000 kat. holdban fölzsabadított s amely terület kitünő kendertermő humust képez. Füredyt az előjáróság és a társulat igazgatója a gőzhajó állomásnál fogadta, innen nyomban bejártot tartottak a társulati földeken s megtekintették az első feltöréssel földekben próbaképpen elvetett kenderdülöket. Óriási a vegetáció kendertermésben. Füredy mintaszálakat gyűjtetett össze 320—330 cm. magasságot elért példányokból és Budapestre, Kolozsvárra, M.-Óvárra, a gazdasági muzeumokba küldte be elhelyezésre. Az előadás folyama alatt kendergyár felállításának kérdése jutott erősebb megfontolásra s most a törekvő gazdakör veszi kezébe az ügyet, hogy 400—500 kat. hold kendertermesztést biztosítson és a gyár felállítását elérje.

A baja-báttaszéki vasut. A kaja-báttaszéki hid megnyitása ügyében a szegedi kamara által a kereskedelmi miniszter elé vezetett küldöttségjárás sokkal hamarabb vezetett eredményre, mint azt az érdekelt vármegyék és városok remélték. Sztérenyi József államtitkár tudvalevőleg azzal nyugtatta meg a küldöttséget, hogy a hidat építő részvénytársaság felajánlotta legutóbb a miniszteriumnak, hogy a hidat kész október elseje előtt kártalanítás nélkül is átadni, de a miniszter arra utasította a részvénytársaságot, hogy szabályszerű módon a Máv. igazgatóságától kérje a hid átvételét. A részvénytársaság eleget is tett ennek az utasításnak. Az államvasutak igazgatósága a kérelem alapján fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben jelentette, hogy a hid a forgalomnak átadható és kérte a minisztert, rendelje el annak megnyitását. Erről a fölterjesztésről értesítette a bajai építési felügyelőséget is. A műtanrendőri bejárás folyó hó 26-án lesz és így a hidat valószínűleg szeptember első napjaiban adják át a forgalomnak.

A fegyver. A gombos-palánkai vonal Doboka állomásán súlyos szerencsétlenség történt. Horváth Simon állomás előjáró megbottlott sörrel töltött fegyverével és a sörétek a feleségét találták. A súlyosan sérült asszonyt beszállították a szabadkai közkórházba.

Gyilkos földbirtokos. Szagyakov Lázár ósziváci gazdag földbirtokos kedden délután nyílt utcán agyonszurta a feleségét, aki nyomban meghalt. A gyilkosságra az adott okot, hogy Szagyakov felesége, aki régóta különválva élt a férjétől, annak tudta és beleegyezése nélkül aláhamisította egy ajándékozási szerződés alá a nevét s ezzel a saját nevére íratta a férje egész vagyonát. Szagyakov kedden az utcán találkozott feleségével s föl-szólitotta, hogy hozza rendbe valahogyan a dolgot. Mikor elutasító választ kapott: bieskát rántott és az asszonyt agyonszurta. A gyilkos földbirtokost letartóztatták és beszállították a zombori kir. ügyészeg fogházába.

Szterényi Kalocsán. A kalocsai katolikus legényegyesület megalapításának huszonötödik évfordulója alkalmából ipari kiállítást rendezett, a melynek megnyitására Szterényi József államtitkár is leutazott Kalocsára. Az államtitkárt, aki vasárnap reggel nyolc órakor érkezett meg, az állomáson diszküldöttség fogadta. Kilenc órakor ünnepi nagymise volt, amelyet Városov Gyula érsek celebrált s amelyen az államtitkár is megjelent. A diszküldöttyelést a katolikus kaszinó udvarán tartották meg. Városov Gyula érsek üdvözölte az államtitkárt. Ezután Révay Tibor dr. a legényegyesület elnöke ismertette az egyesület történetét, majd üdvözölő táviratot küldtek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek. Most Szterényi József államtitkár mondta el a kiállítást megnyitó beszédét, amelyben azt fejtegette, hogy az ilyen egyesületek milyen hasznos és szociális fontosságú tevékenységet fejtenek ki. A beszéd után megnyílt a kiállítás, amelyről az államtitkár nagy elismeréssel nyilatkozott. Délután két órakor banket volt, amelyen több százan vettek részt. Itt is Városov dr. érsek köszöntötte az államtitkárt, aki este hét órakor utazott vissza Budapestre.

Kilencven új hadnagy. A m. kir. honvéd Ludovika Akadémián e hó 18-án, szerdán volt a szokásos hadnagyavatás. Kilencven akadémikus nyerte el a hadnagyi rangot; közülük negyvennyolc a honvédegyalogsághoz, huszonegy a honvédlövassághoz, nyolc a hadsereg gyalogsághoz, tizenhárom pedig a hadsereg lovasságához került.

A vidéki nyomdatulajdonosok kongresszusa. A vidéki nyomdatulajdonosok ma, augusztus 20-án országos kongresszust tartanak Budapesten, hogy a vidéki nyomdaipar abnormis állapotát orvosolják. A tisztességtelen verseny, a munkásokkal való állandó harc készíti őket az alapos, gyors cselekvésre. Kívánják, hogy az Ausztriában és Németországban életben levő létszámhoz és képesítéshez kötött nyomdászati hozzájárulást Magyarországon is, mert az nem korlátozza a sajtószabadságot, de igenis biztosítja a tisztességes megélhetést. Követelni fogják a kormánytól, hogy a nyomdaipar üzését képesítéssel kösse és a „numerus clausus“-t törvényileg biztosítsa, különben a kulturmissziót teljesítő iparág nem képes hivatásának megfelelni.

Dohányjövédéki reform. Tervbe van véve egyes dohánygyártmányok árának emelése. Az áremelés tervét most dolgozzák ki a pénzügyminisztériumban s nemsokára nyilvánosságra is kerül. A dohánygyártmányok áremelésével egy időben a kincstár a várható bevételi többletet a dohányjövédék terén hasznos befektetésekre akarja fordítani. Tervezik újabb, a közönség izlésének megfelelőbb gyártmányok bevezetését, valamint több célszerű reformot a dohánygyártmányok raktározása terén.

A nazarénus honvéd. Burdia Mihály szabadkai földmives 21 napi fegyvergyakorlatra vonult be. Burdia felvette a katonaruhát, de nazarénus létere a fegyvert nem fogadta el. Tisztjei előbb szép szóval, majd kisebb fogházbüntetéssel próbálták észre téríteni, de semmi sem használt, Burdia, mint igaz nazarénus, nem akart fegyvert fogni. Az ezredparancsnokság most hadbíróság elé állítja, amely előreláthatólag több évi börtönre fogja ítélni.

Brutális férj. Széll Antal zentai lakos vasárnap három krajcárt kért a feleségétől pálinkára. Az asszony nem adott pénzt. A férj mikor látta, hogy a pénzt nem kapja meg, rárohant az áldott állapotban levő feleségére és verte, fojtogatta addig, míg a szomszédok ki nem vették kezéből a szerencsétlen asszonyt. A szomszédok Széll Antalt feljelentették a járásbírósnál.

A vasvilla. Katancsics Mihály 35 éves tompai lakos a napokban összeveszett Osztrogonác Mihály 60 éves ugyanottani napszámossal. Osztrogonác, midőn látta, hogy Katancsics nem akarja elismerni az ő érveit, felkapott egy vasvillát és azzal úgy elverte Katancsicsot, hogy az most súlyos betegen nyomja az ágyat. A vasvillával való argumentálás a csendőrségnek tudomására jutott és Osztrogonácot kihallgatta. Osztrogonác azonban mindent tagad. A csendőrség a vizsgálatot ellene tovább folytatja.

Életmentő hivatalnok. A múlt napokban Tiszára ment csónakázni két zentai kereskedősegéd. A hidláb alatt észrevették, hogy a Tisza vize olyan csekély, hogy le lehet benne állani. Kiszálltak a csónakból, de ekkor az egyik megesusztott és a hidláb alatt ázott gödörbe bukott. A kereskedősegéd haláltusáját meglátta a parton álló Kiss György, a zentai Agrárbank hivatalnoka, aki belevetette magát a Tiszába. A hivatalnok villámgyorsan a hidlábhoz ért és kimentette a fuldoklót. A kereskedősegéd anyja, aki véletlenül a parton állott és látta fia halálközelmét, könnyek között köszönte meg a bátor életmentő hivatalnok tettét. Kisst, akinek ez már a második életmentése, Zenta közönsége zajos ovációkban részesítette.

A játék vége. Nagy József 9 éves szabadkai fiú a múlt pénteken vígan játszadozott a kocsiút közepén. A vig játéknak azonban szomorú következménye lett, mert egy arra menő kocsit elütötte és a ballábán a két ujját teljesen szétmorzsolta. A súlyosan sérült kis fiúnak a mentők nyújtották az első segélyt.

Aranylopás. Az ujvidéki rendőrség a múlt napokban egy nagybányai bányafelügyelőt épen abban a pillanatban tartóztatott le, midőn egy aranyművesnél eladásra kínált körülbelül 30 gram nyers aranyat. A rendőrség rögtön vallatásra fogta a bányafelügyelőt, de a letartóztatott annak eredetéről felvilágosítást adni nem tudott. A rendőrség időközben értesítette a nagybányai bányagazgatóságot és most karöltve tovább nyomoznak ez ügyben, mert ugylátszik, hogy egy nagyobb szabású tolvajszoval kezneknek egyik tagja került a rendőrség kezébe, akik évek óta rendszeresen dezsmálták a kincstár aranybányáját.

Bácsalmás haladása. Bácsalmáson Koller Oszkár főszolgabíró mozgalmat indított aziránt, hogy a piac-teret befásítsák és parkirozzák. Az ehhez szükséges pénzüsszeget társadalmi gyűjtés útján akarják előteremteni.

Gyermekek a sineken. A kiskombosi vicinális vasút töltése mentén György János vasuti ör 7 és 10 éves két fia tehenet legeltetett. Elfáradtak, pihenésre a sinek mellé feküdtek s hamarosan elaludtak. Mikor délután 4 órakor a Szabadkáról jövő személyvonat arra robogott, a gyerekek még mindig aludtak s a mozdony kerekei a kisebbik gyermeknek a jobb keze fejét levágta, a nagyobbik gyermeket pedig oly erővel dobta le a vágányokról, hogy koponyatörést szenvedett. A kisebbik fiúnak karját amputálni kellett, az idősebbet pedig haldokolva szállították a szabadkai kórházba.

Nemzetközi Orvosi Kongresszus. A XVI. nemzetközi orvosi kongresszus alkalmából számos fogadtatás lesz. Augusztus 28-án este lesz a műcsarnokban az első ismerkedési estély, melyet a kongresszus végrehajtó-bizottsága rendez, vasárnap a kongresszus elnökének, Müller Kálmánnak fogadó-estélye a Park-klubban, hétfőn este a fővárosé a Vigadóban, kedden a hölgyek estélye a Mezőgazdasági Múzeum termében, szerdán fogadtatás az udvarnál, csütörtökön a szakosztályi elnökök estélyei, pénteken a kormány nevében Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a Park-klubban ad estélyt. Ezenkívül többen magánestélyeket is rendeznek. Tekintettel arra, hogy a kongresszuson előreláthatólag 4000 férfi és 1000 nőtag fog résztvenni, e fogadtatások egyszersmind a hagyományos magyaros vendégszeretet gyakorlására jó alkalmat fognak adni.

Kolera-pánik Szabadkán. Nagy rémületet okozott a napokban Szabadkán egy család megbetegedése. A legnépesebb városrész egyik házában az egész háznép hirtelen rosszul lett, még pedig olyan gyanus körülmények között, hogy csakhamar elterjedt az a vészír, hogy Szabadkán kiütött a kolera. A megbetegedett embereket hányási inger fogta el és olyan göresöket kaptak, hogy még az orvosok is azt hitték, hogy az oroszországi kolerajárványt hurcolta be valaki. Később aztán kiderült, hogy a fekete veszedelem szerencsére tőlünk távol van és hogy a gyanus megbetegedéseket sajtmérgezés okozta. A nagy ijedelemről, amely egész Szabadkát izgalomba hozta, a következő részleteket jelenti tudósítónk: Szikora József kelebiai koreszmáros és szatócs az ebédhez sajtot hozatott be. A sajtól az egész család evett, Szikora felesége, gyermekei, a cseléde és a pincérje is. Ebéd után hirtelen mindannyian rosszul lettek. Mindnyájukat szédülés fogta el és iszonyú hányinger vett rajtuk erőt. A beteg család minden tagja kiállott kinoktól már eszméletlen állapotban volt, mikor megérkeztek az orvosok és megvizsgálták őket. Az orvosok konstatálták, hogy az egész család kolera gyanus tünetek között betegedett meg. A betegek elmondták, hogy sajtot ebédelték. Az orvos előhozatta a sajtot és megállapította, hogy a sajt mérges. A betegek elmondták, hogy a sajtot a piacon vásárolták. Konstatálták, hogy mivel a sajtot rézedényben készítették, az rézgáliccal meg van mérgezve. Az árusok ellen az eljárást megindították. A betegek a javulás útján vannak.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület szives tudomására hozza igen tisztelt bizottságainak és tagjainak, hogy központi irodáját régi helyiségéből (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám) folyó évi szeptember hó 1-én Budapest, VII., Akácfa-utca 30. szám alá helyezi át.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága 1909. évi augusztus hó 28-án és a szükséghez képest a következő napokon mindenkor délelőtt 9 órakor Zomborban a vármegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Belügyminiszteri intézkedés a bajmoki község ház építési ügyében.
2. Belügyminiszteri intézkedés az ószivácsi segéd- és kezelőszemélyzet fizetése tárgyában.
3. Belügyminiszteri intézkedés Csavoly községségi anyakönyvi és kivonati díjai tárgyában.
4. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak intézkedése utépítkezésekre szállított kőanyagok bizottsági átvétele tárgyában.
5. Földmívelésügyi miniszter urnak köszönő irata, az új bortörvény megalkotása és életbe léptetése alkalmából hozza intézett feliratért.
6. Jász Nagykun Szolnok megye átirata az anyakönyvi kivonati és családi értesítőkért szedhető díjaknak az anyakönyvvezetőknek leendő átengedése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának támogatása iránt.
7. Főispáni átirat dr. Brestyánszky Miklós és Hoffmann Sebestyén szolgabírók áthelyezése tárgyában.
8. Főispáni átirat Verner Hugó szolgabírónak tb. főszolgabíróvá történt kinevezése tárgyában.
9. Az 1908. évi XLVII. t. c. értelmében megalakítandó borellenőrző bizottságba tagok választása.
10. A közigazgatási bizottságnak határozata a titeli kongó téglá műnt fentartásához szükséges kongó téglá és homok fedanyag szállításának, valamint az átrakási munkálatnak biztosítása tárgyában.
11. A báró Rudits József ösztöndíjalapítvány kezelőbizottságának határozata.
12. A vármegye alispánjának előterjesztése a felsőszentiváni csendőrség részére építendő

istálló és a község ház udvarán felépítendő melléképületek tárgyában.

13. Alispáni határozat a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut mentén levő hozzájáró utak építési költségei tárgyában.

14. Alispáni előterjesztés utépítkezésre vonatkozó vállalati szerződés jóváhagyása tárgyában.

15. Alispáni előterjesztés az utolsó nemzeti felkelés győri megfellebbezéséből származó költségek mikénti fedezése tárgyában.

16. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősegi jelentése a községi szegény alapok 1908. évi állapotáról.

17. Nikolits Aurel felebbezése Bács-tóvárosnak egy irnoki állás szervezését megtagadó határozata ellen.

18. Dr. Schulhoff János Zsigmondnak felebbezése Bács-tóváros községnek a trachomás betegek gyógykezeléséért kért díjazás megtagadása érdemében hozott határozata ellen.

19. Kupuszarevits Mileva felebbezése Bács-tóváros községnek a fizetésfelemelést megtagadó határozata ellen.

20. Malin Károlynak felebbezése Boróc községnek a jegyzői föld jövedelme megosztása érdemében hozott határozata ellen.

21. Müller Jánosnak felebbezése Palánka községnek a németpalánkai földművelői segélyegyletben elhelyezett községi penzsek biztosítására kiállított kezességnyilatkozatnak kiégésítése érdemében hozott határozat ellen.

22. Kuszli Rozina felebbezése Bács-tóváros községnek az óvoda dajka fizetésfelemelést megtagadó határozata ellen.

23. Legifj. Drach János felebbezése Paripás községnek a fődadókataszter kiigazítása költségeinek viselése tárgyában hozott határozata ellen.

24. Kunczler János felebbezése Paripás községnek nevezett személyi pótlék iránti kérelme tárgyában hozott határozata ellen.

25. A községi előjáróság felebbezése Bács-ujfalu községnek egy ruganyos kocsit beszerzését megtagadó határozata ellen.

26. Wier István és társai felebbezése Szentfülöp községnek az idegen határbeli birók megadóztatása tárgyában hozott határozata ellen.

27. Peter Ádám felebbezése Paripás községnek nevezett által kért fizetéskiegészítés tárgyában hozott határozata ellen.

28. Miskolci Mihály és társai felebbezése Mélykut községnek nevezettek által kért fizetésfelemelést megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

29. Kungl István és társai felebbezése Bajmok községnek a vasúthoz vezető gyalogjárdának kikövezése tárgyában hozott határozata ellen.

30. Fraron Ferenc felebbezése Bajmok községnek nevezett faiskola kezelői tiszteletdíja tárgyában hozott határozata ellen.

31. Tir István felebbezése Pincéd községnek az utcák és terek szabályozási munkálatának újabb elkészítését megtagadó határozata ellen.

32. Kemény Herman felebbezése Bácsalmás községnek nevezett által kért fizetés rendezése megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

33. Sztipics János és társai felebbezése Bajmok községnek a kenderáztató telep tárgyában hozott határozata ellen.

34. Kladek István és társai felebbezése Katymár községnek a létesítési szándékolt gőzmalom és gőzfűtő építéséhez szükséges telek átengedése tárgyában hozott határozata ellen.

35. Guppl János és társai felebbezése Bácsalmás községnek a Szent János utca rendezésével kapcsolatos ügyek tárgyában hozott határozata ellen.

36. A sztapári rendőrség felebbezése Szta-pár községnek a rendőrségi ruházat kiszolgáltatását megtagadó határozata ellen.

37. Bodor János és tsai felebbezése Topolya községnek a drágasági pótlékok megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

38. Kővári Péter felebbezése Szilágyi községnek telkének elkerítését megtagadó határozata ellen.

39. Dr. Rapp Jakab felebbezése Szond

községnek az orvosi laképítés tárgyában hozott határozata ellen.

40. Varga Károly felebbezése Kula községnek a rendőri létszám emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

41. Schwarz János felebbezése Körtés községnek a kántortanító utiköltségei és napidijai tárgyában hozott határozata ellen.

42. Busa János és tsai felebbezése Kucora községnek a korcsmai létszám emelésének kérelmezése tárgyában hozott határozata ellen.

43. Kovács György és társai felebbezése Órszállás községnek a templomi zenekar tiszteletdíja tárgyában hozott határozata ellen.

44. Dukai András felebbezése Oszivác községnek a rendőrségi ruházat és illetve ruhaátalány tárgyában hozott határozata ellen.

45. Eberhardt András felebbezése Csátalja községnek az irnok végrehajtó fizetésfelemelést megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

46. Deák Benjamin felebbezése Csátalja községnek a rendőrség ruhaátalányának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

47. Heszák János és társai felebbezése Péterréve községnek a községi közdülő utak megszükitéséből nyert területek hasznosítása tárgyában hozott határozata ellen.

48. Ádám Sándor és társai felebbezése Magyarkanizs a városnak új városbáza építése tárgyában hozott határozata ellen.

49. Tóth József felebbezése Magyarkanizsa városnak Katona Sándor tanár helyettesítéséből származó díjak tárgyában hozott határozata ellen.

50. Szuboticski Márkó és társai felebbezése Obecs községnek a rendőrök fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

51. Özv. Kiss Sandorné felebbezése Péterréve községnek segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

52. Kovácsévi's Anra és társa felebbezése Szenttamás községnek segélyezéstik tárgyában hozott határozata ellen.

53. Dr. Freund Illés és társai felebbezése Obecs községnek Varnyu Mátyás volt városgazda fenytői ügyében felmerült ügyvédi díjak tárgyában hozott határozata ellen.

54. Nikolin Athanasz és a titeli gör. kel. szerb bitközség felebbezése Titel községnek a felekezetek segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

55. Milinov Vászsa és társainak felebbezése Sajkásszentiván községnek a jegyző és segédjegyző fizetésfelemelése stb. tárgyában.

56. Bácsujfalú község határozata a 3-ik tanítói állás évi segélyezése tárgyában.

57. Szépliget község határozata a földhitel intézetével szemben fenálló tartozásának visszafizetése tárgyában.

58. Palánka község határozata Wölfl Péter segédjegyzőnek adandó drágasági pótlék tárgyában.

59. Palánka községnek határozata a vármegyei gazdasági egyesület üzlet részének jegyzése tárgyában.

60. Ugyanannak határozata a földadó kataszter kiigazításával kapcsolatos munkálatok végzésével megbízott előjárói tagok díjazása tárgyában.

61. Opalánka községnek határozata ugyanazon tárgyában.

62. Szépliget községnek határozata az utcák és terek szabályozási vonalának megállapítására készítendő mérnöki munkálatnak biztosítása tárgyában.

63. Opalánka községnek határozata a községi rétiföld Duna felőli partjának biztosítása és a Palaj nevű rétiföldnek megvétele tárgyában.

64. Bács-tóváros községnek határozata a vasuti állomáshoz vezető gyalogut kiépítése tárgyában.

65. Bulkeszi község határozata a pásztorlak és bikaiálló építésének biztosítása tárgyában.

66. Wekerlefalva község határozata az acélföldmérő szalag használati díjának megállapítása tárgyában.

67. Dunacséb község határozata az utcák és terek szabályozása folytán maradt községi közterületek átengedése tárgyában.

68. Dunacséb község határozata a házbely

eladásából befolyt vételárnak az építési alapra leendő fordítása tárgyában.

69. Palánka község határozata a szegedi siketnémák intézetének segélyezése tárgyában.

70. Ujpalánka község határozata a kisbirák részére adandó jutalom tárgyában.

71. Szépliget község határozata a kisbirák fizetésének felemelése tárgyában.

72. Ugyanannak határozata az anyakönyvi kivonatokért befolyt díjak átengedése tárgyában.

73. Palánka község határozata a községi ismeretlen árvák követelésének hova fordítása tárgyában.

74. Ada község határozata Magyar Jenő községi irnok fizetési előlege tárgyában.

75. Palánka község határozata Hajós gyermek otthon felállítására tárgyában.

76. Dunabükény község határozata a községi rendőri létszámának leszállítása tárgyában.

77. Ugyanannak határozata az iskolák átalakítása és tatarozása tárgyában.

78. Bács-tóváros község határozata Ackermann Gusztáv drágasági pótléka tárgyában.

79. Bácsalmás határozata a pléhánia átalakításához szükséges kézinapszám és fuvardíjak tárgyában.

80. Bács határozata Weinrich Dániel irnok személyi pótléka tárgyában.

81. Bács határozata a végrehajtó fizetésfelemelése tárgyában.

82. Vajszka-Bogyán határozata az utca szabályozás folytán megváltandó területek tárgyában.

83. Dernye határozata egy ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.

84. Hódság határozata az adóhivatali helyiségek bérbeadása tárgyában.

85. Katymár határozata a betétszerkesztési bizottság járandóságainak megváltása tárgyában.

86. Bácsordas határozata Fenczik Jaron irnok segélyezése tárgyában.

87. Mélykut határozata községi épületek kijavítása tárgyában.

88. Bácsujfalu határozata a községi előfogatossal kötött szerződés tárgyában.

89. Paripás határozata a vágóhid és dögter rendezése tárgyában.

90. Militics határozata a végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában.

91. Rém határozata a kisbirák fizetésfelemelése tárgyában.

92. Rém határozata a koplalói föld használatára tárgyában.

93. Jánoshalma határozata a községi pótdadó kivétési módjának megállapítása tárgyában.

94. Jánoshalma határozata az anyakönyvi díjak hova fordítása tárgyában.

95. Jánoshalma határozata a kataszteri mérnökök fuvardíjai tárgyában.

96. Jánoshalma határozata a földadó kataszter kiigazítási költségei tárgyában.

97. Liliomos határozata a faiskolaföldek vételára tárgyában.

98. Vajszka határozata a temetőhöz vezető gyalogjáró ut létesítése tárgyában.

99. Paripás határozata ingatlanvétel tárgyában.

100. Paripás határozata ingatlan eladás tárgyában.

101. Szentfülöp határozata Schmidt Ádám és társa kártalanítása tárgyában.

102. Vajszka határozata a 3-ik tanterem építési költségei tárgyában.

103. Militics határozata a kisbirák fizetésfelemelése tárgyában.

104. Jánoshalma határozata bitelátruházás iránt.

105. Hódság határozata bórdőjelző és mérleg hitelesítő állomás létesítése iránt.

106. Vajszka határozata az eladott regalekötvény értékének visszatérítése iránt.

107. Jánoshalma határozata tanyai iskola építése tárgyában.

108. Bácskertes határozata a Dnnavédtől-tési alap megszüntetése tárgyában.

109. Kishegyes határozata az ottani önszegélyző szövetkezettel szemben fennálló követelésének biztosítása tárgyában.

110. Bajsa határozata a Bácséren átvezető hidleboutása tárgyában.

111. Csantavér határozata a községi alkalmazottak fizetésfelemelése tárgyában.
112. Topolya határozata a róm. katb. templomban felállítandó flópadok költségeinek viselése tárgyában.
113. Apatin határozata a községi orvos lakbérére tárgyában.
114. Bácsszentiván határozata a községi orvos lakbérére tárgyában.
115. Szilágyi határozata ingatlan csere tárgyában.
116. Topolya határozata polgári fiúiskola felállítása tárgyában.
117. Szeghegy határozata az 1908. évben befolyt anyakönyvi kivonatok kiállítási díjának hovatfordítása tárgyában.
118. Ugyanannak határozata iskolabérlet tárgyában.
119. Ugyanannak határozata Märer János irnok fizetésemelése ügyében.
120. Csantavér határozata a jegyző természetbeni lakása helyett fizetendő lakbér megállapítása tárgyában.
121. Kossuthfalva határozata a község ingatlanain épített putrik megváltása tárgyában.
122. Bajsa határozata ingatlan eladása tárgyában.
123. Ugyanannak határozata Bednarik András részére ingatlan eladás tárgyában.
124. Bácskertes határozata Zsuffa Károly részére fizetendő 74 korona tárgyában.
125. Kishegyes határozata az adószedő fizetésemelése tárgyában.
126. Bácskertes határozata ingatlaneladás tárgyában.
127. Szeghegy határozata ingatlan vétel tárgyában.
128. Bácsszentiván határozata az iskola-nénékkal kötött szerződés tárgyában.
129. Kishegyes határozata a pénztárnok fizetésemelése tárgyában.
130. Bácsszentiván határozata az ovoda és iskolafenntartás tárgyában létrejött egyezség tárgyában.
131. Nemesmilitics határozata a szegedi siketnémák segélyezése tárgyában.
132. Kula határozata Koller László irnok szabadsága tárgyában.
133. Ujszivác határozata ingatlan csere tárgyában.
134. Oszivác határozata Pein Vlada bánatpénze tárgyában.
135. Kerény határozata az egészségügyi bizottság ügyrendje tárgyában.
136. Bácsgyulafalva határozata ugyanezen ügyrend tárgyában.
137. Cservenka határozata az anyakönyvi kivonati díjak felhasználása tárgyában.
138. Kula határozata a párbér hátralékok leírása tárgyában.
139. Vepród határozata Rencz József és társai kartalanítása tárgyában.
140. Ujverbász határozata kölcsön felvétele tárgyában.
141. Torzsa határozata tűzifecskendő beszerzése tárgyában.
142. Bezdán határozata sertésvágóhid építése tárgyában.
143. Bácsgyulafalva határozata a községi ünnepek megtartása tárgyában.
144. Vepród határozata az óvónó személyi pótléka tárgyában.
145. Csonoplya határozata a népkönyvtár gyarapítása tárgyában.
146. Csurog határozata a községi kertész fizetésemelése tárgyában.
147. Csurog határozata a községi esküdtek napidij megváltása tárgyában.
148. Csurog határozata a községi rendőrzetű drágasági pótléka tárgyában.
149. Csurog határozata Kosztity Milica fürdőköltése tárgyában.
150. Csurog határozata a községi rendőrök drágasági pótléka tárgyában.
151. Csurog határozata a segédkönyvtárnoki állás szervezése tárgyában.
152. Csurog határozata a rendőrzetű fürdőköltése tárgyában.
153. Csurog határozata az előfogatosok fizetésemelése tárgyában.
154. Nádajla határozata új toronyóra beszerzése tárgyában.
155. Sajkásgyörgye határozata a fogyasztási adó kezelése tárgyában.
156. Ugyanannak határozata Kosztics Aranka segélyezése tárgyában.
157. Béreg község határozata a községi kertész jutalmazása tárgyában.
158. Ugyanannak határozata a kéményseprővel kötött szerződés tárgyában.
159. Gara határozata a községi szolgák fizetésemelése tárgyában.
160. Boldogasszonyfalva határozata a községi előfogatosok fizetésemelése tárgyában.
161. Ugyanannak határozata a községi jegyző nyugdíjárulékának a közpénztárból leendő fedezése tárgyában.
162. Csurog határozata felekezeti tanítók segélyezése tárgyában.
163. Csurog határozata a kisbírák drágasági pótléka tárgyában.
164. Csurog határozata a népkönyvtár részére beszerzendő könyvek költsége tárgyában.
165. Csurog határozata a vízlevezető csatorna és betoncső átvezeték építése tárgyában.
166. Csurog határozata a réti csöszök jutalmazása tárgyában.
167. Ugyanannak határozata Musiczki Tódor segélyezése tárgyában.
168. Ugyanannak határozata a községi előjárók fizetésemelése tárgyában.
169. Ugyanannak határozata a községi előfogatosok fizetésemelése tárgyában.
170. Zsabylya határozata a hitfelekezetek segélyezése tárgyában.
171. Zsabylya határozata a községi kézbesítő ruhaátalánya tárgyában.
172. Zsabylya határozata Milosev Ráda segélyezése tárgyában.
173. Péterréve határozata az ujvidék—szegedi törvényhatósági közut egy részének szélesebb kópályával leendő kiépítése esetén felmerülő többlet költségek megadása tárgyában.
174. Kishegyes határozata rakodó megállóhely létesítése céljaira megszavazott hozzájárulás fedezése tárgyában.
175. Boróc határozata a regále kötvény beváltásából eredő összeg visszatérítése tárgyában.
176. Bácsordas határozata a vasuti hozzájárulás fedezésére szükséges kölcsön felvétele tárgyában.
177. Magyarkanizsa város határozata főjegyzői lak tárgyában.
178. Ugyanannak határozata némely alkalmazottjának betegség esetén segélyezése tárgyában.
179. Ugyanannak határozata a tiszai fürdői részvények pótléka tárgyában.
180. Apatin község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
181. Bács község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
182. Bácsalmás község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
183. Hódáság község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
184. Jánoshalma község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
185. Katymár község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
186. Kula község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
187. Kunbaja község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
188. Palánka község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
189. Regőce község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
190. Szeghegy község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
191. Szilberek község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
192. Ujverbász község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
193. Zenta határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
194. Obecse község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
195. Topolya község határozata hordójelzői hivatal létesítése tárgyában.
196. Az 1907. évi V. t. c. végrehajtásából kifolyólag létesítendő hordójelzői hivatalokról szóló szabályrendelet megalkotása.
197. Péterréve község határozata a gör. keleti szerb iskola részére megvett ingatlan tárgyában.
198. Szenttamás község határozata rendőrök, kisbírák, lovasszolgák és dobos segélyezése tárgyában.
199. Szenttamás község határozata özv. Mirity Sándorné segélyezése tárgyában.
200. Obecse község határozata Kovács József szentgyörgyi obecsei lakossal kötött bérszerződés tárgyában.
201. Szenttamás község határozata Stefanovits R. György és társa jutalmazása tárgyában.
202. Mohol község határozata bikaistálló céljaira történt ingatlan megvétele tárgyában.
203. Péterréve község határozata a kosárfonó szövetkezetnek átengedendő terület tárgyában.
204. Péterréve község határozata ártézi kut furása tárgyában.
205. Bácsföldvár község határozata a II. od. bíró fizetésének felemelése.
206. Bácsföldvár község határozata a község fizetésének felemelése tárgyában.
207. Obecse község határozata napidijasok alkalmazása tárgyában.
208. Péterréve község határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában.
209. Obecse község határozata özv. Wittinger Ferencné segélyezése tárgyában.
210. Péterréve község határozata a jegyzői földek megváltása tárgyában.
211. Bacsaföldvár község határozata az iskola és óvoda telekeladása tárgyában.
212. Mohol község határozata az aradi 13 vértanu vesztőhelyének megváltási összegéhez való hozzájárulása tárgyában.
213. Péterréve község határozata az ottani szállási iskolák építése tárgyában.
214. A titeli rétkelző bizottság határozata a volt csajkás községek között 780000 korona felesleg felosztása tárgyában.
215. Titel község határozata özv. Vihtner Mátýásné állandó havi segélyben való részesítése tárgyában.
216. Alsókabol község határozata a III. ik tanterem felszerelése tárgyában.
217. Alsókabol község határozata az iskolaszolga fizetésének felemelése tárgyában.
218. Káty község határozata a község ház előtti térnek drótkerítéssel való ellátása iránt.
219. Káty község határozata bikaistálló létesítése tárgyában.
220. Káty község határozata a községi II. od. irnok és szolgaszemélyzet fizetésének felemelése tárgyában.
221. Káty község határozata özv. Tóth Gyuláné végkielégítése tárgyában.
222. Káty község határozata a község ház helyiségeinek befestése tárgyában.
223. Mozsor község határozata Etinszki Márk vagyontalan kovácsmester leégett házának felépítése végett adandó segély tárgyában.
224. Mozsor község határozata Neuhausz Adolf segédjegyző részére 400 kor. drágasági pótlék megszavazása tárgyában.
225. Mozsor község határozata Jovánovity Míka községi kisbírónak gyógyítása végett 3 havi fizetési előleg megadása tárgyában.
226. Ada község határozata özv. Petrovácz Ferencné szül. Tripolszky Ilona segélyezése tárgyában.
227. Titel község határozata „Népliget” és gyermekjátzóhely létesítése tárgyában.
228. Sajkászentiván község határozata a menedékháznak óvodára való átalakítása tárgyában.
229. Turánszky József segédjegyző kérelme tanulmányi segély iránt.
230. Özv. Kutassy Józsefné kérelme özvegyi nyugdíj iránt.
231. Ispanovits Gergely kérelme nyugdíjaztatása és előlegtartozásának elengedése iránt.
232. Vracsarics Gerő jegyző kérelme nyugdíjaztatása iránt.

233. Özv. Cziráky Józsefné kérelme nyugdíjának helyesbítése iránt.

234. Brezsovszky Vazul kérelmenyugdíj jogosultsága kezdőpontjának meghatározása iránt.

235. Vajszka község kérelme a bács--vajszkai törvényhatósági közut kiépítése tárgyában.

236. Hoffmann Sebestyén szolgabíró kérvénye költségek költségeinek megzavazása iránt.

237. Paschkesz Lipót zsabylai járási irnok kérvénye egészségének helyreállítása céljából 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt.

238. Szabó Orest kérelme költségek költségeinek megtérítése iránt.

239. Obecse 1908. és 1909. évi költségvetései.

240. Béreg 1909., Ujpalánka 1908. évi pótköltségvetései.

241. Zenta város 1908. évi nyugdíj, 1908. évi szegény, Fischer Janos féle, tűzoltó alap, Rudolf ösztöndíjalap, egészségügyi alap, ut-alap, Boromisza Tibor alap, Eötvös-alap, ki-sajátítási alap, gimnázium építési, város-gazdai, árva szegényház alap, hidalap, regale alap, mezőgazdasági alap, népiskolai építési, bázispénztár kiegészítő alap, közmunka alap, Mucsy Menyhért alap, munkás segély alap, nagyvendéglő építési, adóbefizetési alap, városgazdai számadási alapok 1908. évi számadási zárlatai.

242. Mélykut 1907., Csönoplya 1907., Felsőszentiván 1908., Obecse 1908., Martonos 1907., Dunagátos 1908., Bacs-kertes 1907., Káty 1907., Herczegszántó 1908., Bácsszent-iván 1907., Béreg 1908. évi községi köz-pénztári számadások.

243. Szépliget 1908., Paripás 1908., Szeg-hegy 1908., Ujfutak 1908., Apatin 1908., Ujverbász 1908., Vepröd 1908., Mélykut 1908., Militics 1908., Palánka 1908., évi gyámpénztári számadásai.

244. Ujverbász 1908., Szépliget 1908., Zenta 1908., Szilberek 1908., Vaskut 1908., 1907., 1906., 1905., Paripás 1908., Militics 1908. év elhagyott gyermekek segélyalap-járól szóló számadás.

245. Sztapári 1908. évi fogyasztási adó-számadás.

246. Zsabylai 1908. évi ipartanonciskolai számadás.

NYILTTÉR. *)

Alapítva: Dr. ROTH AD. Telefon
: 1886. : 51-17.

Testegyesítő gyógyintézete és ezanatoriuma

Budapest, VII. ker., Stefánia-ut 55. szám.

Bejáró és bennlakó hát- és lábbetegeknek. (Elferdülések, izület és csontgyulladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hessing-féle járó és Dr. Roth-féle automat. egyenesítő gépek és corsettek részére. Svéd-torna, gerincnyújtás, massage stb. 26-24
Mérsékelt árak. — Kivánatra prospektus.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 38

31746/alisp. 1909. szám.

Pályázati hirdetés.

Kutassy József árvaszéki ülnök elhalálása következtében Bács-Bodrog vármegyé-nél megürlt és az 1904. évi X. t. c. alapján a VIII-ik fizetési fokozatban rendszeresített és ugyanezen törvényben meghatározott javadalmazással bíró árvaszéki ülnöki állásra és ennek betöltése következtében netalán üresedésbe jövő egyéb más állásra vagy állásokra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 3. §-ának vagy az 5. §-nak VIII-ik pontja szerint megkívánandó előképzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi szeptember hó 25-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A pályázati kérvények a 125000/902. sz. belügyminiszteri rendelettel kiadott „Vármegyei Ügyviteli Szabályzat” 4. §-ának megfelelően kiállítva adandók be.

Zombor, 1909. évi augusztus hó 16-án.

Alispán helyett:

Michailovits,

2-1

főjegyző.

Szülők figyelmébe.

2-1

Jó házból való fiukat és leányokat vidékről — gimnázium, polgári fiu és leányiskola növendékeit — teljes ellátásra gondos felügyelet mellett elfogad **özvegy dr. Bergerné Zombor, Sziváci-ut 1.**

2681/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódási kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Schutz Miklós hódási ügyvéd által képviselt első szilberek segélyszövetkezet végrehajthatónak Redencz József (nős König Magdolnával) szilberek lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 500 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 15. napjától járó 8% kamatai, 110 korona 50 fillér végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 16 kor. és a még felmerülendő költségek kielégítése végett a hódási kir. járásbíró területén levő, a szilberek 1883. számú telekkönyvi betétben A. I. 1—2. sor, 2055. hrsz. 333. ö. i. számú ház 106 ölnyi udvarra s a 2056. hrsz. 65 ölnyi kertre 827 korona kikiáltási árban Szilberek községében 1909. évi szeptember hó 14. napján délután 2 órakor bírói végrehajtási árverésen ha magasabb ígértet nem tételik, a kikiáltási áron, de 551 korona 33 fillér alul nem fognak eladatni és pedig a szilberek földművelők takarékpénztár részvénytársaság csatlakozó végrehajtható 1200 korona, az első szilberek segélyszövetkezet csatlakozó végrehajtható 900 korona, 44 kor. 60 fillér, 30 korona 50 fillér és Redencz József csatlakozó végrehajtható 1000 korona tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett is.

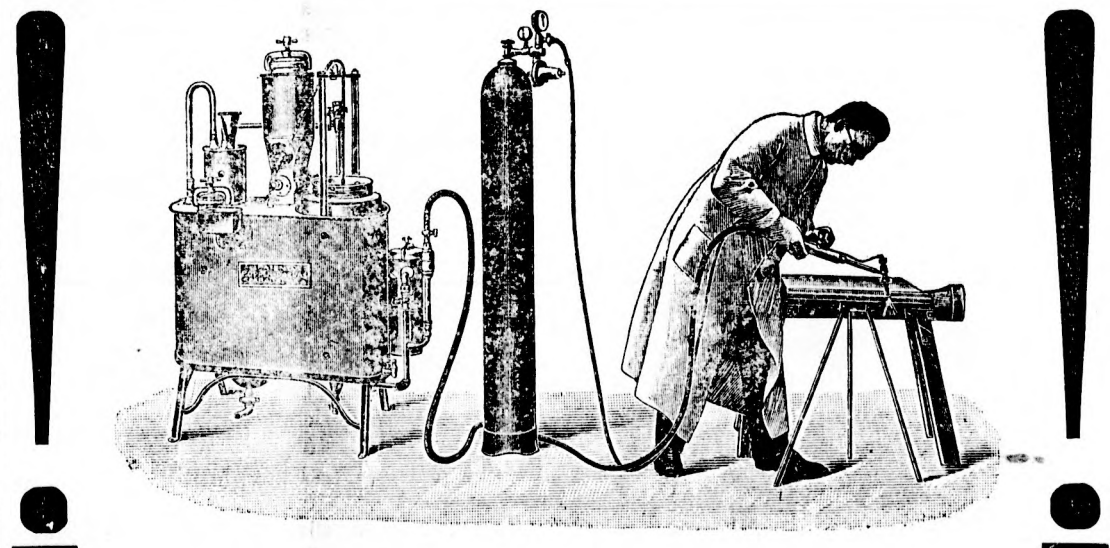
Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és ha a kikiáltási árnál magasabb ígértet tesznek, kötelesek a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Hódási kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. június 19.

Papp József,
kir. járásbíró.

Czeisel József gépműhelye Zombor.

Az ipar legujabb vivmánya. Autogén forrasztás.

Elvállal mindennemű szürke- és acélöntvényt, vas-, acél-, bádoglemez-, réz-, bronz- és aluminium forrasztásokat, bármily géprész, tüszekrény és tengely hegesztéseket helyben és vidéken is. — Továbbá elvállal mindennemű : : : gép- és lakatosmunkákat, fürdő- és vízvezeték berendezését. : : :
Ártézi kutak, próbafurások és víztelepek létesítése.

A tisztelt érdeklődőknek kimerítő
o o ismertetéssel szolgál. o o

6-4

Tisztelettel

Czeisel József,

RITKA ALKALOM OLCSÓ ÉS JÓ BUTOR BEVÁSÁRLÁSÁRA!!

A ZOMBORI IPAROSOK

ÁRUCSARNOKÁNAK

butorkészlete a tagoknak egy alkalmi beszerzése következtében oly nagy mértékben gyarapodott, hogy **választék, jó minőség és versenyképes olcsó ár** tekintetében minden igényt ki tud elégíteni.

Aki tehát jól és olcsón óhajt butort vásárolni, a saját érdekét szolgálja, ha a **környék eme legnagyobb áruházát** mielőbb megtekinti.

Ugyanott elsőrangú
!! kárpitosműhely. !!

10-4

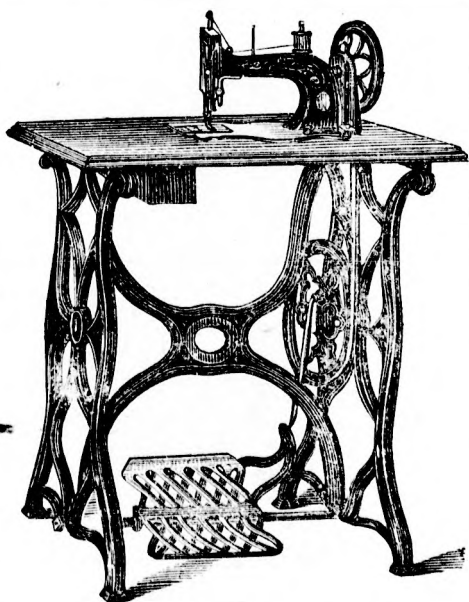
•• Eladások havi részletekre is! ••

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

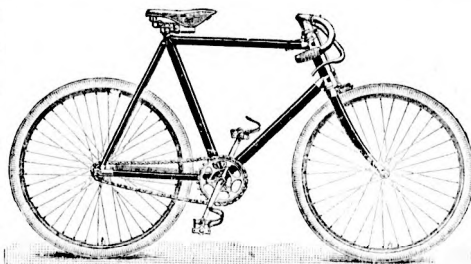
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

TURY JÁNOS - - MECHANIKAI GÉPMŰHELYE - -
ZOMBOR, GALAMB-UTCA 10. SZÁM.

Mindennemű mechanikai gépek javító-
műhelye, ugymint:

varrógépek, kerékpárok, számozó- és író-
gépek, gramphonok, villanyoscsengők,
és minden e szakmába vágó gépek
javítása szavatosság mellett eszközöltetik.

o o **Allandó raktár:** o o

Σ Σ Σ Σ **varrógépekben és**
kerékpárokban, z z z z z z

o o o valamint ezen gépek alkatrészeiben. 20-20 o o o

☛ **Külső- és belső kerékpár-gumik,** ☛
nyergék, pumpák, csengők,
francia kulcsok, kürtők, küllők stb.

A világhírű „KAYSER“-kerékpárok egyedüli raktára.